

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.130/2014/9. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Gondos Csaba ügyvéd ügyintézésével a.... számú Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt felperes neve (címe) felperesnek, a dr. Nemere Gyula ügyvéd ügyintézésével a Nemere Ügyvédi Iroda (címe) által képviselt I. rendű alperes neve (címe) I. rendű és II.rendű alperes neve (címe) II. rendű alperesekkel szemben személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Miskolci Törvényszék 10.P.22.303/2012/22. számú ítélete ellen az alperesek részéről 24. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét megváltoztatja, és a felperes keresetét teljesen elutasítja. Mellőzi az alperesek kötelezését a felperes javára perköltség fizetésére, és kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alpereseknek 105 000 (százötezer) Ft perköltséget, valamint térítsen meg az államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására az abban foglalt módon és határidőn belül - 18 000 (tizennyolcezer) Ft le nem rótt kereseti illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alpereseknek 5 000 (ötezer) Ft másodfokú perköltséget, valamint térítsen meg az államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására az abban foglalt módon és határidőn belül - 48 000 (negyvennyolcezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az alperesek a Miskolci Törvényszék előtt a 21.P.20.835/2012. szám alatt jóhírnevük megsértése miatt pert indítottak többek között a jelen per felperesével, mint II. rendű alperessel szemben. Állításuk szerint a jelen per felperese azzal a kijelentésével sértette meg a személyiségi jogukat, hogy neki „...a **"p"**i gyógyszerellátásról van véleménye, mint

ahogy más, itt élő becsületes embernek is..."; s „...ez az ellátás katasztrofális, valamint az is, ahogyan viselkednek ezzel kapcsolatban...".

Abban a perben 2012. szeptember hó 20. napján megtartott tárgyalásról készült 10. sorszám alatti jegyzőkönyv ötödik oldalán az alábbiak nyertek rögzítést: „Lényegesnek tartom azt is közölni, hogy ha szükséges, akár bizonyítani is tudom, hogy mindez a II. rendű alperesi nyilatkozattétel annak köszönhető, hogy a polgármester a szomszédja neve alatt egy patikát épített, de amikor az elkészült 2008-ban, akkorra már a patikaalapítás moratóriuma beköszöntött, amely folytán a **P-n** meglevő két, a mi családunk érdekeltségébe tartozó patikán kívül már harmadik patika nem nyílhatott. Ennek az az oka, hogy 5000 lakosonként nyílhat egy településen patika, **P** lakosság száma 7000-8000, mellé pedig újabb, harmadik már nem nyitható. A II. rendű alperes megtesz mindent annak érdekében, hogy ellehetetlenítse a mi legalább egyik, de mindkét patikánkat, ennek körében értékelem azt, hogy valamennyi intézmény, amely az önkormányzathoz köthető, nem a **P-n** működő patikában váltja ki a gyógyszerigényét, illetőleg a felolvasott tanúk névsorából már tudok két olyan személyt említeni, **B-nét** és **Gy-nét** akik munkáltatói függőviszonyban vannak az önkormányzattal. **B-né** az orvosi ügyeleten dolgozik, **Gy-né** pedig az önkormányzat öregotthonában."

A felperes a jegyzőkönyvi nyilatkozat rögzítésének időpontjában és jelenleg is **P** Város polgármestere és egyben országgyűlési képviselő is, ilyen módon közfeladatot ellátó személy. Ő ezen a tárgyaláson nem volt jelen, ezért jogi képviselője a munkahelyére megküldte elektronikus levélben a jegyzőkönyvet. A használt e-mail cím a felperes bizonyos munkatársai számára hozzáférhető, azt a titkárnője, **R. N.** olvasta.

2012. évben **P-n** elterjedt egy olyan híresztelés, hogy a felperes patikát kíván nyitni, amely híresztelés nem az alperesektől származott.

A felperes a keresetében a fenti kijelentések kapcsán kérte annak megállapítását, hogy az alperesek megsértették a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Kérte továbbá az alpereseket kötelezni a jogsértő magatartás abbahagyására és a jövőre nézve eltiltani ennek tanúsításától, valamint elégtétel adását is kérte, nevezetesen az általa csatolt nyilatkozat alperesek költségén történő közzétételét a **X-ben**. Végezetül 300 000 Ft nem vagyoni kár megtérítésére is kérte az alpereseket egyetemlegesen kötelezni.

Az alperesek érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság a 22. sorszám alatt meghozott ítéletében megállapította, hogy az alperesek a Miskolci Törvényszék előtt 21.P.20.835/2012/10. szám alatti tárgyalási jegyzőkönyvbe felvett alábbi állításukkal megsértették a felperes jóhírnevét: „...a II. rendű alperesi nyilatkozattétel annak köszönhető, hogy a polgármester a szomszédja neve alatt egy patikát épített, de amikor az elkészült 2008-ban, akkorra már a patikaalapítás moratóriuma beköszöntött..."; „a II. rendű alperes megtesz mindent annak érdekében, hogy ellehetetlenítse a mi legalább egyik, de mindkét patikánkat...". Kötelezte ezért az alpereseket, a fenti kijelentésük kapcsán nyilatkozzanak arról, hogy megsértették a felperes jóhírnevét és a felperes hivatali címére küldött e-mail útján kérjenek elnézést tőle.

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 15 napon belül 45 580 Ft perköltséget.

Határozatának indokolása szerint az alperesek a sérelmezett kijelentés elhangzását és annak valótlanágát nem vitatták, csupán azt állították, hogy az a felperesre sértő kijelentéssel nem bírt, ezáltal nem sértették meg a jóhírnevét.

Az alperesek nem a vélemény-nyilvánítással, mint alkotmányos alapjogukkal éltek, ilyen módon annak szabadságáról sem lehetett szó. Önmagában valamely tény közlése is lehet vélemény, ahogy magának a közlésnek a körülményei is tükrözhetnek véleményt, azaz a vélemény-nyilvánítás joga nem korlátozódik csupán az értékítéletre. A vélemény-nyilvánítás szabadsága azonban nem terjed ki a jóhírnév megsértésére alkalmas valótlan tények közlésére akkor, amikor a közlőtől elvárható lett volna a tények valóságtartalmának vizsgálata, de a vélemény-nyilvánítási alapjog felelős gyakorlásából adódó gondosságot elmulasztotta. A vélemény-nyilvánítás szabadsága a bírálat, jellemzés, nézet, kritika szabadságát jelenti, de az alkotmányos védelem nem vonatkozik a valótlan tartalmú tényközlésre.

Az alperesek felperes által sérelmezett kijelentései azt a látszatot keltették, hogy a felperes mint polgármester, vagy akár mint országgyűlési képviselő ezen tisztségét felhasználva a patikanyítás körében és maga számára előnyöket kívánt biztosítani. Emiatt az elsőfokú bíróság megállapította a felperes jóhírnevének megsértését. Álláspontja szerint a személyiségi jogsértést mindkét alperes elkövette, mert az előzményi perben a jelen per II. rendű alperese a I.rendű alperes törvényes képviselőjeként nyilatkozott. Személyiségi jogsértés iránti perekben nincs akadálya annak, hogy akár az adott gazdálkodó szervezet képviselőjében eljáró magánszemélyt, akár magát a gazdálkodó szervezetet vonják perbe, ahogy az együttes perlésük is lehetséges.

Az alperesek a híresztelést tagadták, és maga a felperes is akként nyilatkozott: csupán gondolja, miszerint a II. rendű alperes híresztelte ezeket a dolgokat; a kihallgatott tanúk sem igazolták ennek megtörténtét.

Mivel a jogsértés kizárólag egy alkalommal valósult meg, ezért alaptalan volt a jogsértés abbahagyására és a további jogsértéstől való eltiltásra vonatkozó kereseti kérelem.

A személyiségi jogsértést megvalósító kijelentések csak a bírósági tárgyaláson hangzottak el, amelyek a jegyzőkönyvnek a felperes hivatali e-mail címére történt elküldésével jutottak bizonyos személyek tudomására, ezért az elégtételadás módja tekintetében elégséges, ha az alperesek az elnézést kérő levelüket a felperes hivatali és magán e-mail címére küldik el.

A nem vagyoni kártérítés iránti követelés is alaptalan volt, mert azt a felperes arra alapította, hogy az alperesek híresztelték a lakókörnyezetében ezeket a valótlan tényeket.

Az alpereseket a részleges pervesztességük alapján kötelezte egyetemlegesen a felperes javára perköltség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést, amelyben annak részbeni megváltoztatását, és a kereset teljes mértékben történő elutasítását kérték. Hivatkoztak arra, hogy a II. rendű alperes a I.rendű alperes törvényes képviselőjeként járt el az előzményi perben. Arról nem tehetnek, hogy a tárgyaláson elhangzott kijelentések a magán és hivatali e-mail üzenetek illetéktelen személyek általi hozzáférhetősége okán terjedtek el. A kijelentéseik semmilyen sértő tartalommal nem bírtak, s a második kijelentésük valós tényeken alapszik. Sérelmezték a jóvátétel módját, mert a felperessel nem állnak elektronikus levelezési kapcsolatban.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján.

Az ítélet tábla a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet részben elutasító rendelkezését. Az ítélet tábla a fellebbezést alaposnak találta a következők szerint:

Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, amelyből azonban téves következtetésre jutott.

A büntetőjogi bírói gyakorlattal (EBH 2004/1011., BH 2004/305., BH 1994/295., BH 2009/135.) maradéktalanul összhangban álló polgári jogi ítélkezési gyakorlat következetes abban a tekintetben, hogy a hatósági eljárás kezdeményezése, úgyszintén a hatósági eljárások során tett nyilatkozatok személyiségi jogvédelmet önmagukban nem alapoznak meg; arra csak akkor adnak alapot, ha a hatósági eljárás kezdeményezésére, valamint a hatósági eljárás során tett nyilatkozatokra megállapíthatóan és bizonyítottan a rendeltetésszerű joggyakorlás körén kívül eső, visszaélésszerű joggyakorlás keretében kerül sor, illetve ha az adott eljárás tárgyára nem tartozó és személyiségi jogi sérelmet megvalósító többletelemeket tartalmaz. Ennek hiányában a hatósági eljárás kezdeményezése, valamint a hatósági eljárás során tett nyilatkozat, kijelentés és annak tartalma személyiségi jogvédelmet akkor sem alapoz meg, ha a hatósági eljárás kezdeményezésében, illetőleg a hatósági eljárás során előterjesztett nyilatkozatban foglaltak valóságtartalma a vonatkozó eljárás során nem nyert kétségtelen bizonyítást (BDT 2006/1429., EBH 2002/624., BH 2002/223., BH 2004/357., BDT 2007/1664., BDT 2008/1776., Debreceni Ítélet tábla Pf.I.20.280/2010/5., Debreceni Ítélet tábla Pf.I.20.420/2009/8. stb.).

Az alpereseknek a per tárgyát képező kijelentései és nyilatkozatai hatósági eljárásban - a bírósági tárgyalási jegyzőkönyvben - kerültek rögzítésre, azok az adott eljárás tárgyához kapcsolódó releváns nyilatkozatok voltak.

Az első kijelentés nem is tény állítása, hanem annak híresztelése volt, ugyanis az nem vitatott, hogy ezzel azonos tartalmú híresztelés **P-n** már a per megindítását megelőzően elterjedt. Azzal az alperesek az előzményi perben általuk sérelmezett felperesi kijelentés motivációjára kívántak csupán rávilágítani, így az ekként a per kereteit nem haladta meg.

A második mondat pedig szintén nem tényállítás, hanem vélemény-nyilvánítás, az alperesek feltételezése volt, s mint ilyen, a vélemény-nyilvánítási szabadsághoz való jog alkotmányos védelme alá tartozik, mivel az nem minősült kifejezőmódjában bántónak, lekicsinylőnek, lealacsonyítónak vagy durván sértőnek.

Kétségtelenül a közlések kedvezőtlen színben tüntették fel a felperest, ám ez a közlések tartalmából, az alperesek által közölni kívánt tényekből és véleményből szükségszerűen fakadt, ezáltal indokoltnak tekinthetők, viszont ezt meghaladóan - ismételten - kifejezőmódjában bántónak, lekicsinylőnek, lealacsonyítónak, durván sértőnek nem minősültek. Az adott tényállítások valóságtartalmának rekonstruálása pedig a vonatkozó hatósági eljárásra tartozó kérdés, és a személyiségi jogvédelmet önmagában az a körülmény sem alapozza meg, ha az adott hatósági eljárásban az állított tények bizonyítása eredménytelen maradna. Az alperesek nyilatkozatai nem minősültek a rendeltetésszerű joggyakorlás körén kívül eső, visszaélésszerűnek minősülő joggyakorlás keretében előterjesztetteknek. Valamennyi eljárás tárgya szempontjából releváns az eljárás hátterének feltérképezése, valamint az e körben feltárható pozitívumok és negatívumok értékelése. Az erre vonatkozóan tett tényállítások és vélemények pedig ebből adódóan az ügy tárgyára tartozó és a rendeltetésszerű joggyakorlás keretében jogszerűen előterjeszthető tényállítások és kijelentések.

A fentiek alapján az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett részét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján megváltoztatta, s egyúttal a felperes immár teljes pervesztessége okán mellőzte az alperesek perköltségfizetési kötelezettségét, valamint kötelezte a felperest a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján perköltség fizetésére. Ennek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (3) bekezdése alapján határozta meg 21 óra alapulvételével: az alperesek jogi képviselője 9 tárgyaláson jelent meg, amelyekre értelemszerűen fel is kellett készülni, ezért tárgyalásonként két óra figyelembevétele indokolt, továbbá három iratot szerkesztett, amelyek esetében egy-egy órát számolt el az ítéletábra; a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapul. A felperes a per tárgyi illeték-feljegyzési jogos volta - az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. §-a (1) bekezdésének f) pontja - ellenére lerótt 18 000 Ft kereseti illetéket, amelyet a javára betudott az ítéletábra, ezért őt csak a különbözetként jelentkező további 18 000 Ft kereseti illeték (lásd Itv. 39. §-a (3) bekezdésének b) pontját és a 42. §-a (1) bekezdésének a) pontját) megtérítésére kötelezte az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése értelmében irányadó, a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján.

A felperes a fellebbezési eljárásban is pervesztes lett, ezért az ítéletábra őt kötelezte a jogi képviselővel eljáró alperesek költségének megfizetésére a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint. Az ügyvédi munkadíjban jelentkező perköltség összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (3) és (5) bekezdései alapján állapította meg; a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapul. A le nem rótt 48 000 Ft fellebbezési eljárási illetéket a pervesztes felperes az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése értelmében irányadó, a költségmentesség

bírószági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján köteles megtéríteni.

Debrecen, 2014. június hó 12. napján

dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, dr. Pribula László sk. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő